

Sektor poslova s građanstvom

Referentne kamatne stope po kreditima građana uz promjenjivu kamatnu stopu

Referentne kamatne stope predstavljaju jedinstvene, javno objavljene kamatne stope za pojedine valute i rokove, utvrđene na međunarodnom ili hrvatskom (međubankovnom) tržištu novca, pri čemu Banka primjenjuje:

EURIBOR (eng. Euro Interbank Offered Rate) je referentna kamatna stopa koja se utvrđuje na europskom međubankarskom tržištu za valutu euro (EUR). Utvrđuje se dnevno od strane informacijskog sustava Thomson Reuters kao prosječna stopa po kojoj prvoklasne banke jedna drugoj u Eurozoni posuđuju neosigurana sredstva u EUR. EURIBOR je javno dostupan na informacijskim sustavima Thomson Reuters i Bloomberg, te na internetskim stranicama kao što su primjerice: www.euribor-ebf.eu, www.global-rates.com i www.euribor-rates.eu. EURIBOR se definira za različite rokove, a kratica ugovorenog EURIBOR-a sadrži naznaku roka na koji se odnosi (npr. 6M EURIBOR predstavlja EURIBOR po kojem prvoklasne banke međusobno posuđuju sredstva na rok od 6 mjeseci). Važeći EURIBOR na određeni dan je EURIBOR koji je utvrđen i objavljen nakon 12:00 sati prema srednjeeuropskom vremenu dva relevantna dana ranije. Relevantnim danima će se smatrati oni dani za koje je objavljena vrijednost EURIBOR-a uz uvjet da je za svaki od ta dva dana objavljena vrijednost EURIBOR-a.

Nacionalna referentna stopa (NRS) je stopa prosječnih troškova izvora sredstava hrvatskoga bankovnog sektora (banaka i štednih banaka), s obzirom na određeno proteklo razdoblje (3, 6 ili 12 mjeseci), vrstu izvora (depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora, svi ostali izvori sredstava banaka) i relevantnu valutu. NRS se izračunava za razdoblje od 3, 6 i 12 mjeseci. Ugovori s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten NRS za kunu, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope umjesto NRS-a za kunu koristi se NRS za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti. Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka prestaje objavljivati NRS za kunu za referentna razdoblja.

Promjena kamatnih stopa vezanih uz referentnu kamatnu stopu na kredite obavlja se svakih 6 mjeseci.

a) Usklađivanje promjenjivih kamatnih stopa za aktivne kredite na dan 01.01.2023.

Hrvatska narodna banka je objavila privremenu Nacionalnu referentnu stopu prosječnog troška financiranja hrvatskoga bankovnog sustava (u daljnjem tekstu: privremeni NRS) izračunatu na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valutama kuna (bez valutne klauzule) i euro (uključujući i kunu s valutnom klauzulom u euru), za sve obuhvate i sve ročnosti za sva referentna razdoblja za koja je Hrvatska narodna banka prethodno već izračunala i objavila NRS odvojeno za valute euro, kuna, američki dolar i švicarski franak.

Ako je za posljednje referentno razdoblje **vrijednost NRS-a** koji se primjenjuje po kreditu **veća od vrijednosti privremenog NRS-a**, fiksna marža ostaje nepromijenjena, a **Banka će smanjiti kamatnu stopu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti.**

Ako je za posljednje referentno razdoblje **vrijednost NRS-a** koji se primjenjuje po kreditu **manja od vrijednosti privremenog NRS-a**, **Banka će smanjiti fiksnu maržu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti, a kamatna stopa ostaje nepromijenjena.**

Za sve redovne promjene kamatne stope prije prve objave NRS-a za euro koristi se vrijednost privremenog NRS-a odgovarajućeg obuhvata i ročnosti za posljednje referentno razdoblje.

Prvo redovno usklađenje s NRS-om za euro po kreditima realiziranim prije 01.01.2023. Banka će provesti s danom 01.07.2023.

b) Usklađivanje promjenjivih kamatnih stopa za aktivne kredite realizirane prije 01.01.2023.

Promjena kamatnih stopa vezanih uz referentnu kamatnu stopu na kredite obavlja se svakih 6 mjeseci. Na temelju redovitog godišnjeg usklađivanja, promijenjene kamatne stope primjenjuju se počevši od 1. siječnja i 1. srpnja svake godine. Ugovorena referentna kamatna stopa, ili drugi ugovoreni promjenjivi element koji je kao varijabilni dio kamatne stope relevantan na dan redovitog usklađivanja bit će ona referentna stopa ili parametar koji bude važeći 20. studenoga i 20. svibnja svake godine.

Iznimno, promjenjive kamatne stope po kreditima koji ne dospijevaju mjesečno (kvartalno, polugodišnje i godišnje dospijeće) usklađuju se s NRS-om važećim na dan dospijeća anuiteta.

Pri redovnom usklađenju promjenjivih kamatnih stopa na dan 01.07.2023. Banka će za sve kredite realizirane prije 01.01.2023. koristiti NRS za euro.

Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka će redovito tromjesečno objavljivati NRS za euro izračunat na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valuti euro, uključujući i izvore sredstava i troškove u valuti kuna te kuna s valutnom klauzulom u euru za razdoblja prije dana uvođenja eura, za sve obuhvate i ročnosti.

Za sve redovne promjene kamatne stope nakon prve objave NRS-a za euro koristi se posljednja objavljena vrijednost NRS-a za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti.

c) Usklađivanje promjenjivih kamatnih stopa za kredite realizirane nakon 01.01.2023.

Za kredite realizirane nakon 01.01.2023. Banka će primjenjivati promjenjivi parametar 6M EURIBOR koji se utvrđuje za svako kamatno razdoblje u visini 6mesečnog (šestomesečnog) EURIBOR-a utvrđenog i objavljenog od strane ovlaštenog informacijskog sustava/administratora (u ovom trenutku THOMSON REUTERS) nakon 12:00 sati po srednjeeuropskom vremenu za dan koji nastupa dva relevantna dana prije njegova početka, za razdoblje od 6 mjeseci. Redovito usklađivanje kamatnih stopa će se obavljati šestomesečno (referentno razdoblje) počevši od 1.7.2023. te nadalje svakog 1.1. i 1.7. Primjerice, stopa šestomesečnog EURIBOR-a na dan 20.svibnja koja će se primjenjivati s danom redovitog usklađivanja 1. srpnja bit će ona stopa koja je kao takva objavljena dva radna dana prije 20. svibnja (prema kalendaru radnih dana koji vrijedi za valutu EUR).

Povijesno kretanje 6M NRS3 za EUR i HRK:

Referentna stopa	09.01.- 30.06.2013.	01.07.- 31.12.2013.	01.01.- 30.06.2014.	01.07.- 31.12.2014.	01.01.- 30.06.2015.	01.07.- 31.12.2015.	01.01.- 30.06.2016.	01.07.- 31.12.2016.
6M NRS3 za EUR	3,09%	2,89%	2,75%	2,55%	2,43%	2,23%	2,00%	1,79%
6M NRS3 za HRK	2,86%	2,56%	2,13%	1,89%	1,65%	1,52%	1,32%	1,26%

Referentna stopa	01.01.- 30.06.2017.	01.07.- 31.12.2017.	01.01.- 30.06.2018.	01.07.- 31.12.2018.	01.01.- 30.06.2019.	01.07.- 31.12.2019.	01.01.- 30.06.2020.	01.07.- 31.12.2020.
6M NRS3 za EUR	1,48%	1,23%	0,92%	0,72%	0,54%	0,44%	0,35%	0,30%
6M NRS3 za HRK	1,01%	0,80%	0,63%	0,51%	0,41%	0,33%	0,27%	0,21%

Referentna stopa	01.01.- 30.06.2021.	01.07.- 31.12.2021.	01.01.- 30.06.2022.	01.07.- 31.12.22.	31.12.2022.	01.01.- 30.06.23.
6M NRS3 za EUR	0,25%	0,22%	0,19%	0,17%	0,15%	0,11%
6M NRS3 za HRK	0,16%	0,13%	0,10%	0,09%	0,07%	-

Izvor: <https://www.hnb.hr/nrs>

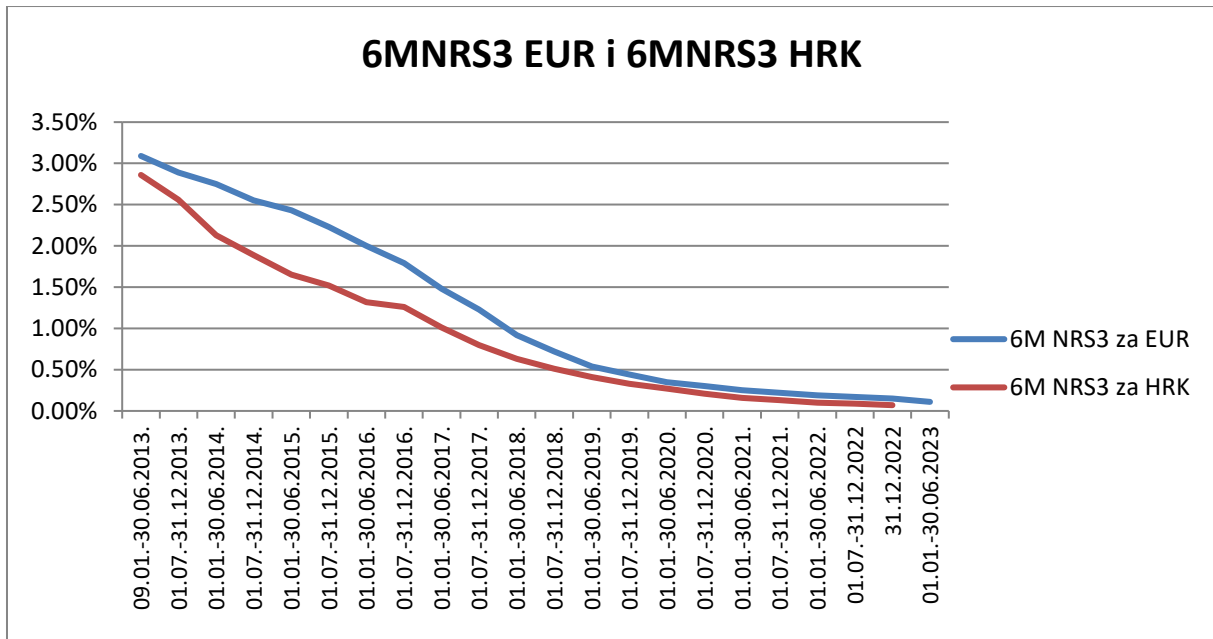
6M NRS koji Banka primjenjuje u razdoblju 01.01.2023.-30.06.2023.: 0,11%

6M EURIBOR koji Banka primjenjuje u razdoblju 01.01.2023.-30.06.2023. je: 2,311%

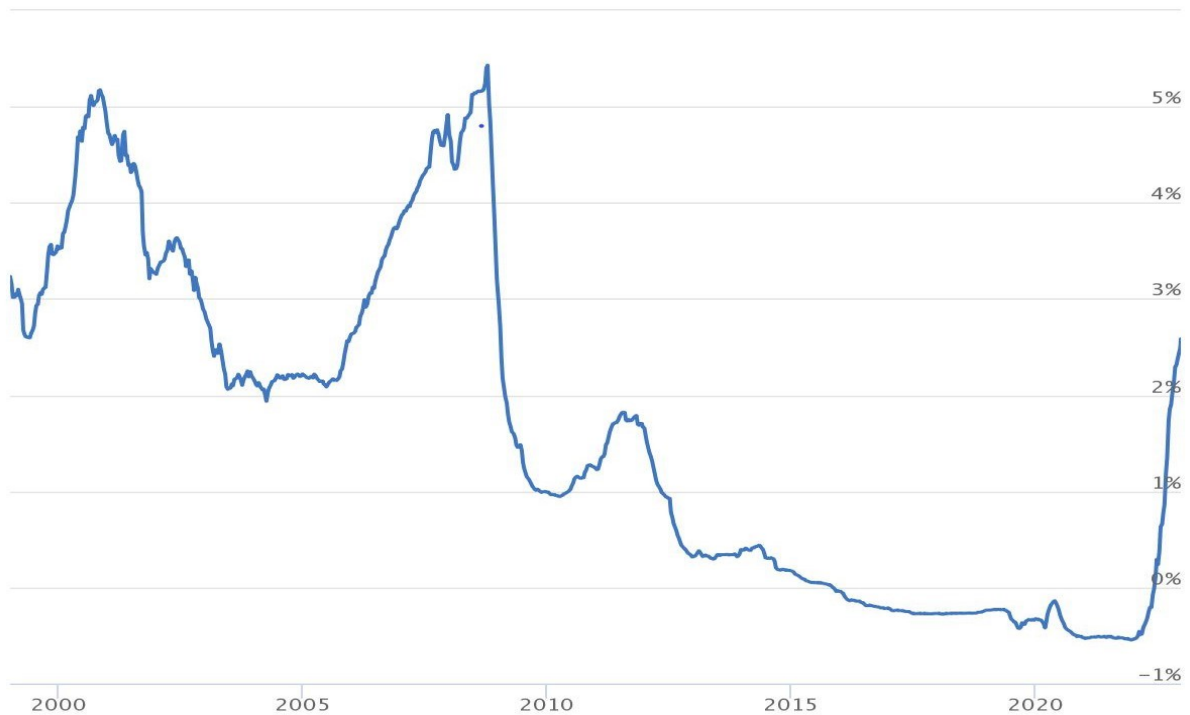
Imex banka

Slika 1: Povijesno kretanje 6MNR33 EUR I 6MNR33 HRK

Izvor: <https://www.hnb.hr/nrs>

Slika 2: Povijesno kretanje EURIBOR-a

Izvor: <https://www.euribor-rates.eu/en/current-euribor-rates/3/euribor-rate-6-months/>

d) Uzročno posljedične veze kretanja parametara

Kamatne stope na kredite vezane uz EURIBOR i NRS sastavljene su od varijabilnog i fiksnog dijela. Varijabilni (promjenjivi) dio kamatne stope na kredite je ugovoreni parametar (6M EURIBOR/6M NRS3) čija je promjena neovisna o volji ugovornih strana, koji je jasan i poznat potrošačima. Fiksni (nepromjenjivi) dio kamatne stope je određeni ugovoreni broj postotnih poena, koji se ne mijenja tijekom korištenja, odnosno otplate kredita. Primjerice, ako se kamatna stopa na kredite ugovorno izražava kao 6M EURIBOR/6M NRS3+ 6,00 p.p., 6M EURIBOR/6M NRS3 je varijabilni (promjenjivi) dio kamatne stope, dok je 6,00 p.p. fiksni (nepromjenjivi) dio kamatne stope. Ta se dva dijela kamatne stope zbrajaju i čine kamatnu stopu. Pod pretpostavkom da je visina 6M EURIBOR/6M NRS3-a 1,00 p.p., kamatna stopa će u navedenom primjeru iznositi 7,00 p.p. Svi drugi uvjeti određivanja visine kamatne stope na kredite, koji općenito mogu utjecati na visinu kamatne stope, osim onoga koji je ugovoren kao varijabilni dio kamatne stope, smatraju se sadržanima isključivo u okviru fiksnog (nepromjenjivog) dijela kamatne stope, tako da su promjene bilo kojega od tih uvjeta bez utjecaja na promjenu kamatne stope. U prethodno istaknutom primjeru, samo promjena 6M EURIBOR/6M NRS3 može imati utjecaja na promjenu kamatne stope na kredit, dok promjene bilo kojeg drugog općeg uvjeta određivanja kamatne stope, bilo na više, bilo na niže neće imati utjecaja na visinu kamatne stope.

U slučaju povećanja parametra od kojeg se sastoji promjenjivi dio, Banka može odlučiti u korist klijenta te ne mijenjati visinu kamatne stope.

U slučaju da primjenom parametara koji čine promjenjivi dio kamatne stope, kamatna stopa prelazi najvišu propisima dopuštenu ugovornu kamatnu stopu, primijenit će se propisima najviša dopuštena kamatna stopa.

Banka upozorava Klijente o svim rizicima promjenjivosti kamatnih stopa. Svaki se od promjenjivih elemenata kamatne stope/ parametara (6M NRS3 EUR i 6M EURIBOR) tijekom razdoblja otplate kredita može kretati i na niže i na više. Načelno, parametar koji je definiran kao međunarodno primjenjiva referentna kamatna stopa (EURIBOR) formira se na međunarodnom tržištu kapitala i načelno je izravno podložniji svim pozitivnim i negativnim kretanjima na svjetskom financijskom tržištu za koje su hrvatske gospodarske prilike relativno zanemarive, tako da kretanja navedenih parametara ne moraju korespondirati s istodobnim gospodarskim i financijskim kretanjima na hrvatskom financijskom tržištu. S druge strane, parametar koji je definiran kao NRS načelno je prilagođeniji hrvatskim gospodarskim i financijskim prilikama, odnosno stanju na hrvatskom financijskom tržištu te je načelno manje ovisan o kretanjima na svjetskim tržištima, iako je Hrvatska, naravno, uključena u svjetska gospodarska kretanja i stoga podložna i potencijalno pozitivnim i negativnim utjecajima tih kretanja.

S obzirom na promjenjivost kamatnih stopa, dodatno informiranje o rizicima promjene kamatne stope svakako se preporučuje klijentima.